

# NIEUWS

VOOR CLIËNTEN

VAN DE PLURYN WERKENRODE GROEP



3

SEPTEMBER 2006



- 2 Voor-af
- 3 Nieuws van de Cliënten-Raden
- 4 - 5 Vriendschap, wat is dat eigenlijk?
- 6 - 7 Tara en haar vriendinnen
- 8 - 11 Vriendschap betekent voor...
- 12 Soms is een vriend geen echte vriend
- 13 Zeilen op de Botter
- 14 Wat is er te doen? Wie maken het blad?

## Voor-af

Dit blad gaat over VRIENDSCHAP.  
Wat betekent vriendschap voor je?  
Vrienden zijn mensen waar je veel mee kan delen.  
Vrienden kunnen veel voor je betekenen.  
Je vertrouwt je vrienden.  
Maar soms gaat het mis.  
Dan maakt iemand mis-bruik van je.  
Terwijl je dacht dat het een goede vriend is.  
Vriendschap kan voor-bij gaan,  
maar vriendschap kan ook over-gaan in liefde.  
Zo-als bij Lenie en Hein.  
Goede vrienden zijn belangrijk in je leven.

Met dank aan Reinier van Heteren.



# 3 Nieuws van de Cliënten-Raden

## Siza Dorp Groep

### **PWG wil gaan samen-werken met Siza Dorp Groep.**

De Centrale Cliënten Raad (CCR) gaat ad-vies geven.

De raad van bestuur en de directie vroeg daar om.

De CCR van PWG en van Siza Dorp Groep praten hier samen over.

Over wat de samen-werking betekent voor de cliënten.

### **Kwaliteit**

De CCR heeft een eigen werk-groep Kwaliteit.

Annie Blom weet veel van kwaliteit.

Zij heeft daar-over verteld in de CCR.

Heeft de zorg een goede kwaliteit?

Met andere woorden:

zit het allemaal goed in elkaar?

Annie Blom vertelde over:

kwaliteit van het zorg-plan,

kwaliteit van hoe je met elkaar om-gaat,

kwaliteit van voeding.

De cliënt denkt soms anders over kwaliteit dan de organisatie.

Bij-voor-beeld als het over voeding gaat.

### **Er zijn voedings-commissies.**

Die zijn er op een aantal locaties.

Dat wilden de Cliënten-Raden van die locaties.

De mensen praten met de kok.

Het gaat over de wensen van de cliënten.

Wensen over het eten.



# 4 Vriendschap, wat is dat eigenlijk?

## Voor ieder-een is vriendschap anders.

Sommige mensen vinden iemand al heel snel een vriend.  
Anderen vinden dat het heel lang duurt voor-dat je vrienden bent.

Vrienden zijn mensen waar je graag iets mee doet.

Je vertrouwt hem of haar.

Je doet graag dingen voor je vriend.

Je praat met elkaar.

Je kunt zeggen wat je dwars zit.

Je vertelt ook je geheimen aan elkaar.

Je kunt elkaar helpen of troosten.

Je kunt ook veel lol hebben met je vrienden.

## Het is fijn om vrienden te hebben.

Maar hoe maak je vrienden?

Je kunt zelf op iemand af-stappen.

Bij-voorbeeld op je werk of in de disco.

Je kunt ook via de computer contact maken.

Je moet dan wel een e-mail adres hebben.

## Er is een onder-zoek geweest.

Het blijkt dat mensen gelukkiger zijn als ze vrienden hebben.

Maar het is niet altijd gemakkelijk vrienden te krijgen.

PWG vindt dat je mensen daar-bij soms moet helpen.

Dat kan door ieder-een op te schrijven,  
die bij die cliënt hoort.

En dan te kijken wat je kunt doen met die mensen.

We noemen dat de sociale net-werk benadering.

Het gaat over je familie, je burens.





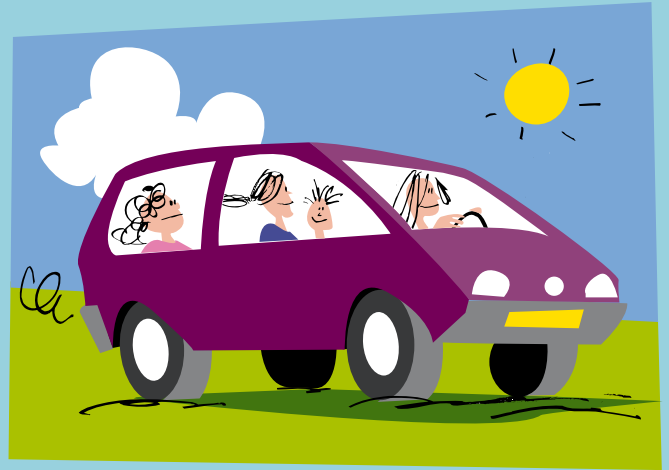
De mensen op je werk.  
Of andere mensen om je heen.  
Deze mensen zijn belangrijk voor ieder-een.  
Daar-om is het goed te weten wie bij welke cliënt hoort.  
Zo-dat je daar ook contact mee kunt maken,  
als je dat wilt natuurlijk.  
Je zult hier meer over horen in de toe-komst.

### **Wil je meer weten?**

Je kunt contact op-nemen met het klanten-bureau.  
Schrijf naar:  
Centraal klantenbureau  
Postbus 9002  
6560 GC Groesbeek  
e-mail: [klantenbureau@pwgr.nl](mailto:klantenbureau@pwgr.nl)

# 6 Tara en haar vriendinnen

Ik heb twee goede vriendinnen.  
Zij heten Anja en Marij.  
Anja bedenkt een plan om iets leuks te doen.  
We gaan varen in een punter.  
Een punter is een spitse roei-boot.  
Ik wil dat eigenlijk niet.  
Ik kan niet zitten zonder rol-stoel.  
Hoe kom ik in de boot?  
Ik kan niet zwemmen zonder begeleiding.  
Anja luistert niet.  
Ze haalt me gewoon op met haar auto.  
Koen is er-bij.  
Koen is de zoon van Anja.  
Ook Marij gaat mee.  
De lucht is blauw en de zon straalt.  
Ieder-een heeft een goede bui.  
Behalve ik.  
Ik durf niet zoveel, voor-al niet op het water.  
Maar ik wil niet flauw doen.



Ik vind het eng bij de boot.  
Maar het gaat goed.  
Ik word in de boot getild.  
Ik zit op de bodem van de boot.  
Marij zit achter me,  
Met haar benen om mij heen.  
Ik kan zo niet om-vallen.  
Anja zit in de boot.  
Koen heeft een grote stok.  
Daar-mee duwt hij de boot door het water.



Even is het eng.  
Al snel went het.  
Ik vind het zelfs leuk!  
Het is heerlijk op het water.  
We varen langs mooie huisjes,  
we varen langs het riet.  
Daar zitten vogel-nesten in.  
We gaan pick-nicken in een wei-land.  
We kletsen en lachen de hele dag.  
Het was een fijne dag.  
Het is leuk om zulke vriendinnen te hebben!



# 8 Vriendschap betekent voor...



Celestine

Mariska

Vriendschap betekent voor Mariska,  
dat je kunt lachen met elkaar.  
En dat je verdrietige dingen vertelt aan elkaar.  
Maar ook dat je elkaar kunt vertrouwen.  
Bij een vriend is jouw geheim veilig.  
Mariska heeft een echte vriendin.  
Zij heet Celestine.  
Allebei wonen zij op Werkenrode.  
Mariska gaat volgend jaar verhuizen naar Almere.  
Mariska gaat daar nieuwe vrienden zoeken.  
Celestine gaat niet mee naar Almere.  
Door e-mail en msn houden ze contact met elkaar.

# 9 Vriendschap betekent voor...



Hein

Lenie

Vriendschap betekent voor Lenie,  
dat zij erg gelukkig is.  
Lenie is verloofd met Hein.  
Ze kennen elkaar al meer dan 4 jaar.  
Lenie en Hein praten veel met elkaar.  
Samen luisteren ze graag naar muziek.  
Hein woont in Beekbergen.  
Lenie woont in Loenen.  
Ze zien elkaar 4 keer per week.  
Ze willen graag bij elkaar wonen.  
Dan moet er eerst ruimte zijn.  
Daar wachten Lenie en Hein op.

# 10 Vriendschap betekent voor...



Michael

Jeroen

Vriendschap betekent voor Michael,  
dat hij goed kan op-schieten met iemand.  
Een vriend steunt je.  
Een vriend helpt je  
als je ruzie hebt met iemand.  
Voor Michael is vriendschap extra belangrijk.  
Zijn familie woont heel ver weg.  
Michael moet 24 uur vliegen om bij hen te komen.  
Jeroen is een vriend van Michael.  
Hij woont bij hem op De Winckelsteegh.  
In de zomer gaat Michael weer naar zijn ouders.  
Het is leuk als Jeroen mee kan gaan.  
Met een vriend reizen is leuker dan alleen.

# 11 Vriendschap betekent voor...



Lisa

Gleice

Vriendschap betekent voor Lisa,  
lekker winkelen met elkaar.  
Gleice is een goede vriendin van Lisa.  
Lisa vertelt haar geheimen aan Gleice.  
En Gleice vertelt alles aan Lisa.  
Ze hebben ook wel eens ruzie.  
Een ruzie duurt nooit lang.  
Ze maken het al-tijd weer goed.  
Hun vriend-schap is heel sterk.  
Lisa en Gleice wonen in een woon-groep.  
Op school heeft Lisa ook een goede vriendin.  
En thuis bij haar ouders ook.

Vriendschap is heel mooi.  
Je voelt je vertrouwd met elkaar.  
Maar soms is de vriendschap niet echt.  
De ander maakt mis-bruik van de vriendschap.

Dat doet bij-voor-beeld een lover-boy.  
Hij lijkt op een gewone jongen.  
Die verliefd is op een meisje.  
Hij geeft haar aandacht en cadeaus.  
Hij haalt haar op met een mooie auto.  
Hij zorgt dat zij verliefd wordt op hem.  
Daar-na gaat het mis.  
Hij zegt dat hij geld nodig heeft.  
De lover-boy vraagt of het meisje hem wil helpen.  
Hij wil dat het meisje vrijt met andere mannen.  
Zij verdient daar dan geld mee.  
Dat geld is voor hem.  
Zo helpt ze hem.  
Het meisje wil hele-maal niet naar bed met anderen.

Het is erg moeilijk om het uit te maken.  
De lover-boy is de baas over het meisje.  
Ze kan het beste hulp zoeken.

Er is een boek, dat heet:  
**MOOI MEISJE, VERLIEFD OP EEN LOVERBOY**  
Marian Hoefnagel schreef het.

Het is te koop bij:

[www.eenvoudigcommuniceren.nl](http://www.eenvoudigcommuniceren.nl) of bel naar: (020) 520 60 69.

Je kunt het boek ook lenen bij de mensen die dit blad maken.



# 13 Zeilen op de Botter

Jongeren van De Beele zijn gaan zeilen.  
In de zomer-vakantie.  
Zij gingen zeilen op een Botter.  
Een Botter is een antiek zeil-schip.  
Deze boot heeft PWG in beheer.  
Op de boot is altijd een kapitein aanwezig.

Op de zeil-dag regende het hard in de ochtend.  
Maar er was weinig wind.  
Toch ging de boot varen.  
De jongeren mochten mee-helpen op de boot.  
Ze mochten ook het schip besturen.  
Dat doe je door het roer recht te houden.

Ook mochten ze op een lucht-band zitten  
Die zat met een touw vast aan de boot.  
Het was even spannend toen het touw knapte.  
De jongere bleef achter op de band.  
De boot moest direct gedraaid worden  
en terug varen.  
Zo'n grote boot keert niet gemakkelijk.  
Het ging gelukkig goed.



# 14 Wat is er te doen?



In Cardo:  
**Dinsdag 3 oktober**

Jan Vayne & The Gipsy Boys

**Maandag 6 november**

Jeans

**Donderdag 16 november**  
Informatie: [www.stichtingcardo.nl](http://www.stichtingcardo.nl)

Slagerij Van kampen

**Woensdag 15 november**

Politiek debat voor alle cliënten  
Cultureel centrum Cardo  
tijdstip is nog niet bekend

**Woensdag 22 november**

Tweede kamer verkiezingen

## Rectificatie

In het vorige nummer stond het e-mail adres van Bas Dollekens fout.  
Dit moet zijn: [b\\_dollekens@imail.nl](mailto:b_dollekens@imail.nl)

## Wie maken het blad?



Het Nieuws voor Cliënten wordt gemaakt door  
Renata Dijkstra, Wilna van Bruggen en Marianne Dupont.  
Tips en ideeën voor het blad kunnen jullie sturen naar:  
Nieuws voor Cliënten  
Postbus 9002  
6560 GC Groesbeek  
e-mail: [cliëntenblad@pwgr.nl](mailto:cliëntenblad@pwgr.nl)

Pluryn  Werkenrode Groep

*Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd*

# NIEUWS

## VOOR CLIËNTEN

VAN DE PLURYN WERKENRODE GROEP



SEPTEMBER 2006

UITGEBREIDE VERSIE

NUMMER 3



Column	Pag. 2	Vriendschap betekent voor	Pag. 8-11
Nieuws van de CliëntenRaden	Pag. 3	Loverboys	Pag. 12
Vriendschap, wat is dat eigenlijk?	Pag. 4-5	Zeilen op de Botter	Pag. 13
Tara en haar vriendinnen	Pag. 6-7	Agenda Redactie	Pag. 14 Pag. 14

## Column

In deze editie gaan we het hebben over vriendschap. Wat betekent vriendschap voor je? Het kan zijn dat je een vriend of vriendin hebt waarmee je alles kan delen. Vaak geeft dat een gevoel van erkenning en daar voel je je prettig bij. Maar het kan ook zijn dat je een bepaalde verwachting hebt van iemand, dan kan het op termijn vervelende gevolgen hebben. Bijvoorbeeld: die persoon van wie jij denkt dat die te vertrouwen is, blijkt ineens op iets vervelends uit te zijn. Denk maar eens aan beroving. Of je denkt dat hij of zij echt van je houdt en dan maakt die persoon het uit om een of andere reden. Goede vriendschappen hebben, is een belangrijk deel van het leven.

Reinier van Heteren

# 3 Nieuws van de CliëntenRaden

**Siza Dorp Groep**

## **Samenwerking met de Siza Dorpgroep**

De Raad van Bestuur en directie heeft aan de CCR advies gevraagd over een bestuurlijke samenwerking met de Siza Dorpgroep. Het is de bedoeling dat de Raden van Bestuur en directies van de twee instellingen in een concern opgenomen worden. Ook op het gebied van ICT, Personeel en Organisatie en Administratie wil men samen gaan werken.

De CCR van Pluryn Werkenrode Groep en de CCR van Siza Dorp Groep praten samen over de gevolgen voor cliënten van deze bestuurlijke fusie.

## **Kwaliteit**

De CCR heeft een eigen werkgroep Kwaliteit opgericht. Deze werkgroep wil kijken of het begrip kwaliteit voor een cliënt hetzelfde betekent als voor een zorgaanbieder.

Eerst heeft de werkgroep de kwaliteitsmedewerkers van PWG uitgenodigd om te praten over hun werk. Annie Blom heeft verteld over het kwaliteitskeurmerk, over het begrip kwaliteit en over de toetsing van kwaliteit in de zorgketen van een cliënt. Denk hierbij aan de intakeprocedure, het zorgplan, bejegening enz.

Het is interessant om te zien dat er toch wel verschillen zijn over opvattingen van kwaliteit.

Zo kan een organisatie anders denken over kwaliteit van voeding dan de cliënten zelf.

De CCR heeft ook aanbevelingen aan de Raad van Bestuur gedaan over hoe men moet omgaan met het benchmarkonderzoek (= een vergelijkend onderzoek tussen instellingen over wat de cliënt vindt van wonen, dagbesteding, vrije tijd en dienstverlening). Dit onderzoek gaat eind 2006 starten.

## **Voeding**

Op initiatief van lokale cliëntenraden zijn op een aantal locaties voedingscommissies opgericht. Zij spreken met de koks door welke wensen er zijn bij cliënten rond voeding.

# 4 Vriendschap, wat is dat eigenlijk?

Vriendschap is iets heel persoonlijks. De één noemt iemand al snel een vriend, terwijl het bij een ander juist heel lang duurt voordat hij of zij iemand een vriend noemt.

Iedereen weet wat vriendschap is, maar niemand kan het precies definiëren. Vrienden zijn in ieder geval bijzondere mensen waar je graag iets speciaals mee doet. Een bijzonder persoon is iemand bij wie jij je op je gemak voelt, voor wie jij je niet schaamt. Je bent er graag bij in de buurt en je vertrouwt diegene. Ook doe je graag dingen voor hem of haar en diegene doet ook dingen voor jou.

Met een bijzonder iemand kun je bijvoorbeeld je hobby delen; samen voetballen, winkelen of naar de film gaan. Maar bij vriendschap doe je meer met elkaar: je deelt gevoelens met elkaar, je kunt zeggen wat je dwars zit of elkaar je geheimen vertellen. Elkaar om raad vragen en helpen, troosten of veel lol hebben samen.



Het is fijn vrienden te hebben, maar hoe maak je vrienden? Je kunt contact krijgen met mensen door zelf op iemand af te stappen of de ander neemt het initiatief. Contact maken met mensen kun je op verschillende manieren doen en op diverse plaatsen. Op je werk, bij het sporten, in de disco en wat tegenwoordig ook veel gebeurt via Internet. Zo willen Bas Dollekens en Beppie Blomert graag via hun e-mail adres in contact komen met andere mensen. Zij deden een oproep in vorig Nieuws voor Cliënten.

Het is niet voor iedereen gemakkelijk contact te maken met mensen en zo vrienden te krijgen. Uit onderzoek is gebleken dat het mensen gelukkiger maakt als zij goede vrienden hebben. PWG vindt het belangrijk dat mensen die niet zo gemakkelijk vrienden maken hierbij geholpen worden. Dat kan via de sociale netwerk benadering. Dit is een praktisch gerichte methodiek om de persoonlijke sociale netwerken van cliënten in kaart te brengen. Netwerken zijn de mensen om je heen, je familie, de burens, collega's, je clubgenoten, je vrienden. Deze netwerken zijn belangrijk in ieders leven. Het maakt dat mensen zich gewaardeerd, veilig en ondersteund voelen. Je kunt erop terug vallen wanneer dat nodig is. Voor de cliënten en de begeleiders van cliënten is het goed te weten wie er nu eigenlijk in het netwerk van die ene cliënt zit, zodat daar ook contact mee gelegd kan worden als een cliënt dat graag wil. Dan denken we niet alleen aan familie maar juist ook aan andere personen die belangrijk zijn voor die ene cliënt. Je zult hierover in de toekomst binnen PWG meer over horen. Als je hier nu al meer over wil weten kun je contact opnemen met het klantenbureau van PWG:

### **Centraal klantenbureau,**

Postbus 9002,

6560 GC Groesbeek

e-mail: [klantenbureau@pwgr.nl](mailto:klantenbureau@pwgr.nl)

# 6 Tara en haar vriendinnen

In mijn vakantie ben ik gaan varen. Niet zomaar een rondvaart met zo'n kant-en-klaar-boot voor oudere mensen. Nee echt zelf varen. Met mijn twee vriendinnen Anja en Marij. Anja heeft het bedacht. Ze kent iemand die een bedrijf heeft met punters. Punters zijn een soort spitse roeiboten die je kunt huren in de buurt van Giethoorn.

Ik maakte nogal wat bezwaren. Ik kan niet zonder rolstoel zitten, hoe kom ik in die boot en ik kan niet zwemmen in natuurwater zonder begeleiding. Maar Anja luisterde gewoon niet naar mijn argumenten.

's Morgens vroeg haalde zij mij op met haar auto. Haar jongste zoon Koen was er bij. We haalden Marij op die vlak bij me woont. Marij is ook een vriendin van mij.

Na anderhalf uren rijden waren we in Giethoorn. De lucht was strakblauw en de zon deed haar best. Iedereen was goed geluimd, alleen ik was niet in mijn hum. Ik zag op tegen die boot. Ik wilde niet flauw zijn, geen spelbreker. Maar ik ben nu eenmaal geen durfal en al helemaal geen held op het water. Ik voel me beter thuis aan de wal. Zodra mensen mijn rolstoel minder dan één meter bij het water zetten, begint er iets in me te bibberen. Dan krijg ik het gevoel alsof ik in het water zal gaan vallen. Afschuwelijk. Net zoiets als ik van anderen heb gehoord over hoogtevrees.

Anja weet dat wel. Daarom handelde ze snel. Met vliegende vaart werd ik door haar en Marij in de boot getild, op de bodem van de boot. Marij kwam om me heen zitten zodat ik niet kon omvallen. Koen nam plaats op de punt van de boot en Anja ging aan de andere kant zitten op een plankje. Koen had een grote stok en zette de boot af.

In het begin vond ik het eng, maar al snel begon ik er plezier in te krijgen. Heerlijk was het hier. We voeren heel kalm langs alle huisjes in Giethoorn, langs rietkragen met nesten er in, onder bruggetjes door, we hielden een picknick in een weiland en we kletsten en lachten honderduit.

Het ging bijna allemaal goed. Totdat Koen toch nog plotseling zijn evenwicht verloor en een duik maakte in het water. Gelukkig was Koen oud en sterk genoeg om zichzelf te redden.

En Anja had voor de zekerheid een droog pakket kleren bij zich, zij kent haar zoon langer dan vandaag. We moesten allemaal lachen om zijn beteuterde gezicht.

Het was een fijne dag. Wat is het leuk om vriendinnen te hebben die me goed kennen en die het een avontuur vinden om iets met me te gaan doen.



# 8 Vriendschap betekent voor...

Mariska, dat je gezellig met elkaar kunt kletsen en vooral ook kunt lachen met elkaar. Maar dat kun je met veel mensen en niet iedereen noem je direct een vriend of vriendin. Wat is nu dat speciale in iemand waardoor je die persoon je vriend of vriendin noemt? Voor Mariska is dat, naast gezelligheid en gedeelde humor, vooral vertrouwen. Je kunt met veel mensen allerlei zaken bespreken, maar met een echte vriendin bespreek je meer. Je durft je gedachten bloot te geven aan een vriendin of vriend. Wat voor Mariska een echte vriend of vriendin nooit mag doen, is iets vertrouwelijks door vertellen aan anderen. Celestine is voor Mariska een echte vriendin. Ze wonen beiden op Werkenrode. Wat Celestine zo bijzonder maakt, is dat zij goed kan luisteren, dat zij goed kan lachen en maar ook dat Mariska met verdrietige dingen bij Celestine terecht kan.

Volgend jaar rond Mariska haar opleiding af op Werkenrode. Zij verhuist daarna naar Almere. Daar gaat zij zelfstandig wonen in een woonproject. Celestine gaat daar niet naar toe. Ze zullen elkaar dan niet zo vaak meer zien. Gelukkig kunnen ze contact houden via het msn'en en via de e-mail. In Almere heeft Mariska nog geen vrienden, die moet ze daar gaan zoeken. Hoe gaat zij dat aanpakken? Ze is van plan om vanaf het begin mensen uit te nodigen en er mee te praten. Dan is het vervolgens afwachten of er zich iets gaat ontwikkelen. Bij beginnende contacten is Mariska zelf meestal wat afwachtend en terughoudend. Maar als zij zich meer op haar gemak voelt durft ze zichzelf te zijn. Mariska heeft er alle vertrouwen in dat zij ook daar vrienden kan maken waarmee ze het goed kan vinden.

(Mariska zit rechts)



# 9 Vriendschap betekent voor...

Lenie dat zij hartstikke gelukkig is. Zij is dol op Hein. Samen hebben zij een relatie, ze zijn officieel verloofd. Lenie vertrouwt Hein, hij is erg lief voor haar. Dat geldt andersom ook. Hein is erg dol op Lenie, onder andere omdat ze zoveel lacht. Ze kunnen goed met elkaar praten. Ook is er een extra band omdat zij dezelfde dingen hebben meegemaakt. Ze voelen elkaar goed aan en hebben eigenlijk nooit ruzie. Lenie heeft geen behoefte aan nog meer vrienden en vriendinnen. Ze kent veel mensen van de woongroep en van het dagactiviteitencentrum, maar met niemand heeft ze zo'n band als met Hein.

Lenie en Hein kennen elkaar bijna vier en een half jaar. Eerst woonden Lenie en Hein in dezelfde locatie: het Anker. Maar Lenie verhuisde naar de Moerbeek in Loenen, ook een woonvorm van Het Hietveld. Hein ging aan de Dorpstraat in Beekbergen wonen. Dat is nu ongeveer drie jaar geleden. Ze zien elkaar vier maal in de week. Op woensdagavond en op zaterdag gaat Lenie altijd naar Hein en op vrijdagavond en zondag komt Hein naar Lenie. Zaterdag gaan ze samen winkelen, lekkere dingen kopen. Graag kijken ze naar muziek dvd's of luisteren zij samen naar muziek. Daar hoort natuurlijk een lekker hapje en drankje bij.

Op maandag, dinsdag en donderdag moeten ze elkaar vrij laten en dat valt hen zwaar. Allebei willen ze niets liever dan samen zijn. Als er een plaats vrijkomt, gaan Lenie en Hein weer bij elkaar wonen. Ze weten nog niet waar dat zal zijn en ook niet wanneer dat gaat gebeuren. Het liefst willen zij in Apeldoorn wonen met 24 uren begeleiding. Dan kunnen ze echt bij elkaar zijn.



(Lenie zit rechts)

# 10 Vriendschap betekent voor...



(Michael zit links, Jeroen zit rechts)

Michael dat hij goed op kan schieten met iemand. Belangrijk in een vriendschap is dat je steun hebt aan elkaar en op elkaar kunt rekenen. Het is fijn dat er iemand partij voor je trekt als je ruzie hebt met iemand. Of dat er iemand voor je opkomt als je bijvoorbeeld een grote mond krijgt van iemand. Op school heeft Michael veel vrienden. Met één van hen, Ricardo, heeft Michael een

hechtere vriendschap. Samen kunnen zij erg veel lachen. Tijdens de najaarskermis heeft Ricardo een baan op de kermis. Hij helpt dan bij de botsautootjes. Michael gaat met zijn andere vrienden elk jaar naar de kermis. Natuurlijk gaan ze dan ook bij Ricardo langs. Met vrienden kun je ook gaan voetballen of met elkaar msn'en met de computer. Michael vindt het fijn om over muziek te praten, zoals over: 50Cent en Justin Timberlane.

Op de Winckelsteegh heeft Michael ook vrienden, zoals Jeroen. Ze gaan vaak samen een balletje trappen, kijken televisie en luisteren samen naar muziek. Vriendschap is voor Michael extra belangrijk omdat zijn ouders en broer en zusje ver weg wonen: in Brunei in Maleisië. Hij gaat regelmatig naar Brunei, soms wel voor drie of vier weken. Hij is blij dat hij bij zijn familie is, maar hij mist zijn vrienden dan wel erg. Het zou leuk zijn als Jeroen mee zou kunnen gaan naar Maleisië in de zomerperiode. De reis duurt ongeveer 24 uur. Het is veel fijner om zo'n lange trip met z'n tweeën te maken. Zonder vrienden zou voor Michael het leven minder leuk zijn. Je hebt echt vrienden nodig.

# 11 Vriendschap betekent voor...

Lisa samen lekker shoppen, naar de bioscoop gaan of naar het zwembad. Dat kan zij heel goed met Gleice, haar vriendin. Samen wonen zij in een woongroep van Jan Pieter Heije in Dieren. Lisa woonde daar al twee jaar toen Gleice er ook kwam wonen. Na de kennismaking op de groep vond Lisa Gleice direct erg leuk. Zij schreef aan Gleice een briefje met de vraag of zij haar vriendin wilde worden. Gelukkig wilde Gleice dat wel en sindsdien zijn zij onafscheidelijk. Belangrijk vindt Lisa dat zij haar verhalen kwijt kan aan Gleice, dat er vertrouwen is.



(Lisa staat links)

Maar minstens zo belangrijk vindt

Lisa dat Gleice haar geheimen ook met haar deelt. Het vertrouwen moet wederzijds zijn. Ondanks de fijne verstandhouding tussen hen, hebben Lisa en Gleice wel eens een meningsverschil met elkaar. Vaak gaan die over hele domme dingen en slaan ze eigenlijk nergens op. Lisa is 's ochtends bijvoorbeeld altijd vrolijk en druk, terwijl Gleice wat langer nodig heeft om even wakker te worden. Gleice is dan niet zo spraakzaam. Daar kan Lisa echt boos over worden. Een ruzie duurt nooit lang, vaak is die 's middags na school alweer vergeten. En hun vriendschap is zo hecht dat een ruzie daar niet zomaar tussenin kan komen te staan.

Regelmatig gaat Lisa naar huis. Daar heeft Lisa ook een goede vriendin. Zij is net als Gleice een van de hartsvriendinnen van Lisa. Op school heeft Lisa ook een hele goede vriendin. Zo heeft ze op elke plek waar ze is altijd een vertrouwd iemand in de buurt. Via msn, sms, telefoon en de e-mail houdt ze dagelijks contact met alledrie haar vriendinnen.

# 12 Loverboys

Vriendschap is heel mooi. Je geniet van het bij elkaar zijn, het met elkaar praten of dezelfde dingen doen. Je voelt je vertrouwd met een vriend. Maar soms lijkt iets op vriendschap en dan blijkt achteraf dat het geen echte vriendschap is. De vriendschap is er alleen van jouw kant. De ander heeft hele andere bedoelingen met de vriendschap. Dat is bijvoorbeeld als mensen je alleen maar in hun eigen voordeel gebruiken. Als ze iets van je willen hebben.

Een heel negatief voorbeeld van iemand die op een vriend lijkt maar het niet is, is een loverboy. Een loverboy is een jongen die doet alsof hij verliefd is op een meisje. Hij vertelt haar hoe mooi en lief ze is. Hij wil met haar uit en zegt dat hij verkering met haar wil.

Dat hij met haar wil vrijen en met haar naar bed wil. Hij geeft haar veel en dure cadeaus. Vaak haalt hij haar op van school of van een sportclub of huis. Hij komt dan met een mooie scooter of dure auto. Het is natuurlijk erg leuk om door zo iemand opgehaald te worden: je maakt helemaal de blits bij je vriendinnen. De jongen zorgt ervoor dat het meisje steeds meer van hem gaat houden.

Hij vertelt dat hij geld nodig heeft. Dat hij anders zijn auto of scooter moet verkopen, of dat hij zijn huis uit moet. Hij vraagt aan het meisje of zij hem wil helpen. Het meisje heeft meestal niet genoeg geld om hem te helpen. Uiteindelijk wil hij dat zij met andere mannen naar bed gaat voor geld. Het is heel moeilijk om de relatie daarna nog te verbreken.

Meisjes die in die situatie zitten kunnen het beste hulp zoeken en er over praten. Met een vertrouwenspersoon kun je hierover altijd praten.

Een goed boek over loverboys is: "Mooi meisje, verliefd op een loverboy". Het is geschreven door Marian Hoefnagel. Je kunt dit boek bestellen bij uitgeverij Eenvoudig Communiceren: [www.eenvoudigcommuniceren.nl](http://www.eenvoudigcommuniceren.nl) of via telefoonnummer (020) 520 60 69. Het boekje is ook te leen bij de redactie van dit blad.



# 13 Zeilen op de Botter

In juli was het zover. Cliënten van De Beele, Duin A, gingen tijdens hun kampweek samen met de aanwezige groepsleiding zeilen. En de zeiltocht was niet op zomaar een zeilboot, maar op een Botter. Een Botter is een antiek zeilschip. PWG heeft zo'n zeilschip sinds 2006 in bruikleen. Enkele cliënten van De Beele die niet mee waren op de kampweek, kwamen wel een dagje meezeilen. De tocht startte in Elburg: een klein plaatsje met een prachtig haventje vlakbij het Drontermeer en het Veluwemeer. Het had behoorlijk hard geregend de ochtend van vertrek, maar uitgerekend de wind was nergens te bekennen. De boot heeft een eigen kapitein: Henk. Henk heeft de verantwoordelijkheid over het schip, hij is een volleerd zeiler. Dit betekende niet dat de jongeren lekker lui op het dek konden gaan zitten. Er moest gewerkt worden. Op het water was er gelukkig wel wat wind. Dat betekende touwen aantrekken, maar ook het schip goed besturen. Jongeren die het leuk vonden het schip te besturen, mochten aan het roer staan. Het is een hele ervaring om zo'n grote boot zo doelgericht door het water te laten glijden.



Er was ook een heel andere bezigheid, namelijk op een luchtband zitten en achter de zeilboot hangen. Dit zorgde voor veel hilariteit. Het was wel even erg spannend toen het verbindingstouw knapte, terwijl er een jongeren in de band achter de boot hing. Om de jongere op te halen, moest de boot direct keren en dat viel niet mee. Een boot met deze afmetingen draai je niet zomaar. Als de boot draait, of laveert, beweegt het grote zeil van de ene naar de andere kant. Het zeil zit vast aan de giek, een lange houten balk (ook wel boom genoemd). Je moet zorgen dat die niet tegen je hoofd aanklapt, zoals bij een van de aanwezigen gebeurde. Ondanks deze spannende momenten en het feit dat er niet al te veel wind was, was het een erg geslaagde dag die zeker voor herhaling vatbaar is.

De Botter waarop de jongeren van De Beele hebben gevaren is een antiek zeilschip. Pluyn Werkenrode Groep heeft dit schip sinds 2006 in bruikleen. Cliënten en medewerkers kunnen gaan varen met dit schip, waarop altijd ook een kapitein aanwezig is. Een aantal medewerkers hebben een zeilcursus gevolgd, zodat zij weten hoe het werkt met de Botter.

# 14 Agenda

In Cardo:

**Dinsdag 3 oktober**

Jan Vayne & The Gipsy Boys

**Maandag 6 november**

Jeans

**Donderdag 16 november**

Informatie: [www.stichtingcardo.nl](http://www.stichtingcardo.nl)

Slagerij Van kampen

**Woensdag 15 november**

Politiek debat voor alle cliënten  
Cultureel centrum Cardo  
tjdstip is nog niet bekend

**Woensdag 22 november**

Tweede kamer verkiezingen

## Rectificatie

In het vorige nummer stond het e-mail adres van Bas Dollekens fout.

Dit moet zijn : [b\\_dollekens@imail.nl](mailto:b_dollekens@imail.nl)

## Redactie



De redactie van Nieuws voor Cliënten bestaat uit: Renata Dijkstra, Wilna van Bruggen en Marianne Dupont.

Tips en ideeën voor het blad kun je sturen naar:

Nieuws voor Cliënten

Postbus 9002

6560 GC Groesbeek

E-mail: [cliëntenblad@pwgr.nl](mailto:cliëntenblad@pwgr.nl)

Pluryn  Werkenrode Groep

*Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd*